

Okurlanmaa

Bugün ülkemizde jeoloji artık doğa UMmi, yerbilimi aşamasını aşmış uygulamaya yönelik Ur meslek halinA almıştır. Bu gelişme ilk olarak 1947 yılında İstanbul Üniversitesinde Tabiiye LAsans BiMmü«. ne son verilmesi ve Uygulamalı Jeoloji Kürsüsü ile Urlikte Jeoloji Lisans Bölümünün kurulması ile bağlamıştır.

den bugüne yurdumuzda jeoloji öğretiminin geçirdiği bu 30 yıllık sürecin sonunda dünyanın Urçok ülkesinde olduğu giM M** kemwde de JEOLojİ MÜHENDİSLİĞİ kendim özgü bir eğitimi gerektiren ayrı bir meslek olarak kabul edilmiş bulunmaktadır. Bugün üümrrmde Selçuk Üniversitesi ve İİvrat Üniversitesinde kurulan yeni bölümlerle 9 üniversitede Jeoloji Mühendisliği öğretimi yapılmaktadır*

Jeoloji, 1800 yılıTtan cvoammda gelişmeye, dallara ayrûmaya rı Mr Ulim dok olarak ta/mmma/ya ve ayrı Ur ders olarak okutulma* ya başlamıştır. Bu ders önceleri, iannUlinmler, kimyacılar, matematikçiler ve doktorlar tarafından verilmiştir, 1850 yılından sonra Jeoloji ve dalları, yerUlim öğretimi görenler tarafından yüksek öğreiwnde okutulmaya başlanmıştır.

Türkiye'de jeoloji konularına aM yayvrikur 1850'den sonra başlamıştır. Jeolojiye ait ilk Mtaş 18SB³de yayınlanmıştır

Bu UMmm yüksek öğretim programlarına alınıp, ayrı Ur ders olmak okutulmaya başlanmam, 1855*den sonra. Dr. Abdullah Bey ta* rafmdam, "Mekteb-i TibUye Şahane^f de "Jeoloji ve MîmerahjV⁹ *lh vel Maadin) ismiyle olmuştur. Daha sonra Darülfünunda, Şahanemde ve MuhendAs MekteU AlisVnde bu ders "İh mütabakatülam vél MaMM\ i€ılmülar[^], i€Mad&Mya£ ve Âmiyat**, -^Mineraloji ve JeolojV* isimlen altında verİknÂşiiir,

1900 yılında İstanbul Darülfünun (Üniversitesi) kurulunca bu büim, Tabiat Bilimleri (Ulumu Tabiîye) ismi ile Fünun Şubesi (Fen Fakültesi) içinde bir dal (Şube) olarak açılmıştır* Bu şubeye giren*ler "Nebcetat" ve "Hayvama^a ait dersler de görerek Tabiîye Şubesinde memn olmuşlar ve genellikle orta öğretimde görev almaya başlamışlardır,

Cumhuriyetin ilanından ve bilhassa Darülfünunun Üniversiteye dönüştürülmesinden sonra, bu bilim dalının, yeni kurulan ve gelişen Türkiye için çok önemli olduğu, yurdumuzun doğal kaynaklarının aranıp bulunmasının, değerlendirilip kullanılmasının, yeni baraj, tünel, köprü ve bina yer ve temellerinin, heyelanların arattırılmasının, içme ve kullanma suyu sağlanmasının, petrol ve kömürden yararlanılmasının mrunlu olduğu anlaşılmıştır. Bu dönemde bu işleri yapacak eleman olmadığından mmanlar getirilmiş, Hr yandan da yerbilimci yetişmesi için, yuH dışına öğrenci gönderilmiştir

Cumhuriyetin ilk yıllarında üniversite ve yüksek Öğretim kuruluşlarında bu dalda, yetişmiş elemanın çok az olması, Öğretim üyeliği mesleğinde swreklttik bulunmaması, uygulama ile ilişki kurulumaması, bu dalın gelişmesini engellemiştir

İkinci Dünya Savaşından sonra, yerbilimcterm yetişmeye, dışarıya gidenlerin yurda dönmeye, ve yeni üniversitelerin kurulmaya başlaması, ayrıca yurtda endüstrileşme ve büyük inşaat işlerinin hmla artması jeolojiden ve bu alanda yetişenlerden yararlanmayı görün*lu kılmıştır. Bu koşullar İstanbul Ünnersitesi Fen Fakültesinde Jeoloji Lisans öğretiminin başlamasına neden olmuştur. Bu bölüm ilk melunlarını 19^9 Şubat döneminde vermeye başlamıştır.

1956-57 yılları civarında jeoloji ve uygulamalı jeolojiye İsteğin artmasıyla İTÜ İnşaat Fakültesinde "Mühendislik Jeolojisi" okutulmaya başlanmış ve 1959 yihndm yine İTÜ Maden Fakültesinde "HM Jeoloji Kü/rsüsü kurulmuştur* Bu tarihten sonra, gelişmelerin ve gereksinmelerin hmla artışı ve mrunluluk karşısında yurdumun doğal kaynaklarını, taşıma, toprağını, madenini, suyunu, petrolünü araştırıp değerlendirerek, yapılmakta olan baraj, tünel, bina temellerim araştırıp projelendirilmelerinde olumlu ve yararlı Jcaiküarda bulunmak, jeoloji haritaları yapıp, jeolojik verileri Ölçüp çimçek teknik elemanların bütün âAmyada olduğu gibi yurdumuzda da aranmasına yol açmıştır. Bu istek ve gereksinim birçok utJcede ve yur**äummäa Jeoloji Mühendisliği öğretiminin yapılmasına sorunlu kümişt

MemMcefimnde 1960 yılında İTÜ'de Jeoloji Mühendisliği öğretimi başlamış ve^{ei} JEOLojİ MÜHENDİSİ^{*3} diploması iik defa 1964y+lında verUmişir.

Bunu takiben 1963 de OBTÜ'de, 1965 de KTÜ'de, 1968 de BÜ'de Jeoloji Mühendisliği öğretimi başlamıştır.

1971 yılında İÜFF'de, 1972 de AÜFF'de, 1975 de EÜFF'de 1976 da SÜFF'de ve 1977 yılında da FÜFF'de Jeoloji MÜhenMsUği öğretimi başlamış bulun/maktadır.

Bugün ülkemizde jeoloji eğitimi veren tüm eğitim kurumlarında 1975 yılındaki 4446 sayılı Bakanlar Kurulu kararı doğrultusunda Jeoloji Mühendisliği eğitimine geçilmiştir. Ancak bu üniversitelerde eğitime ek olarak ön lisans, lisans birinde de hidrojeoloji mühendisliği eğitimi yapılmaktadır* Bu durumun doğal sonucu olarak jeolog - jeoloji mühendisi dışında bir de hidrojeoloji mühendisi gibi değişik unvanlarla mesleğimin temsil edilmesi durumunda kalacaktır, Bu nedenle eğitim ve unvan birliği sağlamak mesleğimiz geleceği ve çalışanların birliği açısından acil bir sorundur.

Bu temelden hareket eden TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ile Jeologlar Derneği 31 Ocak 1978 günü Ankara'da "Türkiye'de Jeoloji Eğitimi ve Sorunları" konulu yir panel düzenledi* Panelin ana başlıkları şunlardı:

1. Ülkemizdeki Jeoloji Eğitiminin Nicel ve Nitel Durumu
- 2* Unvan Birliği
- 3, Eğitim - Üretim İlişimi
4. Demokratik ve Özerk Üniversite

Meslektaşlarımız, yakın meslek grupları, öğretim üyeleri ve Öğrencilerin geniş bir katılımı ile gerçekleştirilen "Türkiye'de Jeoloji Eğitimi ve Sorunları" konulu panele şu konuşmacılar katıldı:

Prof. Dr. Altan Gümüş (EÜMBF), Prof. Dr. Önder Öztunah (İÜFF), Doç. Dr. Mehmet Ayan (AÜFF-8ÜFF), Doç. Dr. Orhan Baysal (HÜ), Dr. İsmail Okkaya (ODTÜ), TaMr Öngür (TJK), Doğan Paktunç (Öğrenci Temsilcisi)^ Kaler Sümermanj Bülent Riper, Belim Eren (TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve Jeologlar Derneği)>

Önemli bir meydan katıldığı panelde konuşmacılar jeoloji eğitimi, unvan birliği eğitimi-üniversite ilişkisi, özerk ve demokratik üniversite konusunda görüşlerini belirttiler.

Panel sonunda, ağırlıklı olarak uygulanan ve tartışılan görüşler özetle şunlardır;

1. Ülkemizde jeoloji eğitimi kendine özgü faaliyetlerde yapılmalıdır.
- 2, 4+2 sistemi hayata geçirilmeli; ilk dört yıllık sürede temel jeoloji mühendisliği eğitimi, +2 yıllık sürede (master) uzmanlık eğitimi yapılmalıdır.
- 5, Temel Jeoloji Mühendisliği eğitiminde yerel ve özgül koşullara göre belli ölçüde değişiklikler ancak uzmanlık alanlarının (örneğin hidrojeoloji) ayrı mühendislikler haline getirilmesine son verilmelidir,

4* Jeolog - Jeoloji Mühendisi arasında yaratılan yapay çelişki ortadan kaldırılarak, tek unvan (JEOLOJİ MÜHENDİSİ) birleştirilmelidir

5, Eğitim - Üretim bir bütün olmalı^ aradaki kopukluğu giderici yönde Önlem alınmalıdır.

6. Tüm üniversiteler gerçekten demokratik ve ömürkür yapıya kavuşturulması, güvenliği ve Öğretim Sıratım Örgüt Müğü sağlanmalıdır,

Ayrıca TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve Jeologlar Derneği, sorunların çözümüne katkıda bulunacak ve öğretim üyeleri, öğretmenler ve meslek örgütlerinin oluşturulması bir konseyin toplanması için çalışmalara başlamıştır

saygılarımla*

JEOLOJİ MÜHENDİSLİĞİ